

Στη σκιά της ενταξιακής νομοθεσίας: Προσδοκίες και πραγματικότητες

Ελένη Φτιάκα

Όταν το καλοκαίρι του 1999, παραμονές της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ψηφιζόταν η νέα νομοθεσία για την εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες την Κύπρο, η 113(I)/99, όλοι όσοι είχαν παλέψει για την αντικατάσταση της παλιάς διαχωριστικής νομοθεσίας και την κατάργηση μιας εκπαιδευτικής φιλοσοφίας και πρακτικής που στιγματίζει χωρίς να προσφέρει ουσιαστική στήριξη, πίστεψαν ότι είχαν κάθε λόγο να πανηγυρίσουν.

Σήμερα, 10 χρόνια μετά την υλοποίηση της νομοθεσίας εκείνης η οποία χαρακτηρίστηκε από πολλούς πρωτοποριακή για τα δεδομένα του νησιού, βρισκόμαστε στη δυσάρεστη θέση να διαπιστώσουμε ότι πολύ λίγα έχουν γίνει για την εδραίωση μιας ενταξιακής φιλοσοφίας και πρακτικής. Αντίθετα ανακαλύπτουμε με έκπληξη ότι η ίδια εκείνη νομοθεσία η οποία χαιρετίστηκε σαν αφετηρία μιας εποχής που θα πρόσφερε στα ανάπηρα παιδιά της Κύπρου τις ζητούμενες εκπαιδευτικές ευκαιρίες, σηματοδότησε την απαρχή μιας διαδικασίας διακριτικού διαχωρισμού στα πλαίσια του γενικού σχολείου η οποία έμελλε να επηρεάσει ένα ακόμα μεγαλύτερο φάσμα παιδιών από εκείνο το οποίο είχε παλαιότερα αποκλειστεί με τη διαχωριστική νομοθεσία.

Κι ενώ η νέα 'ενταξιακή' νομοθεσία αποτύγχανε στην ουσία της αποστολής της, στο να εντάξει επιτυχώς τα ανάπηρα παιδιά δηλαδή, η όλη ατμόσφαιρα της εκπαίδευσης πάλλονταν από ενταξιακή ρητορική και ταυτόχρονα λαμπρές καριέρες ανοίγονταν, όχι στους εκπαιδευτικούς της γενικής εκπαίδευσης με ενταξιακή φιλοσοφία και κατάρτιση, αλλά -ακόμα μια φορά- στους ειδικούς.

Στη σκιά λοιπόν της ενταξιακής νομοθεσίας η οποία -άθελά της ίσως- εδραίωσε διαχωριστικές πρακτικές μιας νέας μορφής, ποιός είναι ο δικός μας ο ρόλος ως ερευνητών και εκπαιδευτών εκπαιδευτικών για μια ενιαία εκπαίδευση;